

Rapport 2025

Myndighetssamverkan för kompetensförsörjning
och livslångt lärande – årsrapport 2024

Skolverket

Universitets- och
högskolerådet

Svenska
ESF-rådet

tillväxt
verket

ARBETSFÖRMEDLINGEN
SWEDISH PUBLIC EMPLOYMENT SERVICE

Myndigheten för
yrkeshögskolan

UKÄ
UNIVERSITETS
KANSLERS
ÄMBETET

Folk-
bildnings-
rådet

Färdigställd: 2025-03-18
Dnr: MYH 2025/444
ISBN: 978-91-90048-04-7

Sammanfattning

I tider av grön och digital omställning förutsätter svensk konkurrenskraft ett kompetensförsörjningssystem med ökad förmåga till matchning mellan arbetsmarknadens behov och individernas kompetens och möjlighet till kompetensutveckling. Myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande (MSV KLL) samlar myndigheter inom utbildnings-, näringslivs- och arbetsmarknadsområdet för att möta dessa utmaningar.

Lösningen på utmaningarna inom kompetensförsörjningsområdet återfinns inte hos en enskild myndighet eller aktör.¹ Samverkan mellan myndigheter är en central del i regeringens förvaltningspolitiska mål. Nyttan med samverkan handlar bland annat om att öka effektiviteten, förbättra kvaliteten och tillgången till information och tjänster samt skapa nya innovationer för att lösa samhällsutmaningar.²

Myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande började i liten skala och sedan 2022 omfattas

- Arbetsförmedlingen
- Myndigheten för yrkeshögskolan
- Skolverket
- Svenska ESF-rådet
- Tillväxtverket
- Universitetskanslersämbetet och
- Universitets- och högskolerådet

via instruktionsförändringar eller regleringsbrev. I tillägg deltar Statistikmyndigheten SCB, Folkbildningsrådet och Vinnova.

Syftet med myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande är att bidra till en väl fungerande kompetensförsörjning utifrån individens och arbetslivets behov, genom samverkan mellan arbetsmarknad, näringsliv och utbildning.

Under 2024 har fokus varit på insatser som leder till resultat och effekt av samverkan. Myndigheterna i samverkan har även levererat flera underlag till regeringen kring utmaningar, utvecklingsmöjligheter samt nationella prioriteringar inom kompetensförsörjning och livslångt lärande.

¹ Bland annat Återrapportering av regeringsuppdrag om myndighetssamverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning (2023), Arbetsmarknadsutredningen (SOU 2019:3) och Samverkansprogrammet Kompetensförsörjning och livslångt lärande <https://www.vinnova.se/publikationer/agenda-svp-kompetensforsorjning-och-livslangt-larande>.

² Varför ska myndigheter samverka? ESV Forum, hämtad 2024-02-03.

2024 har myndighetssamverkan resulterat i

- rekommendationer för stärkt styrning av svensk kompetensförsörjning³
- förslag på insatser för att förbättra gemensamma analysunderlag för prognoser och dimensionering av utbildning⁴
- förslag till regeringen för att få fler att delta välja utbildningar inom STEM-området (Science, Technology, Engineering and Mathematics)⁵
- insatser som främjar individers livslånga lärande och kompetensutveckling, bland annat genom stöd inom validering och vägledning⁶
- arbete för en stärkt datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande⁷
- stöd till regional kompetensförsörjning och stärkt samverkan mellan myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande och aktörer på regional nivå
- kartläggning och analys av pågående initiativ kring utbildning för klimatomställning och gröna kompetenser⁸
- förslag på åtgärder och lösningar för att möta behoven av kompetens i Norrbotten och Västerbotten⁹
- underlag med policyförslag gällande en gemensam färdriktning för entreprenörskap i Sverige¹⁰
- två förstudier om utvecklad samordning av myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande.¹¹

³ Strengthening the Governance of the Swedish Skills System | OECD.

⁴ <https://assets.myh.se/docs/om-oss/myndighetssamverkan/rapport-trender-och-prognoser.pdf>

⁵ skrivelse-msv-2024-inspel-till-regeringens-stem-strategi.pdf.

⁶ Bland annat genom webbutbildning i validering och skrivelse med rekommendationer för en livslång vägledning för framtidens kompetensbehov. Validering i praktiken – en webbutbildning – Myndigheten för yrkeshögskolan
msv-kill-vagledning-rekommendationer.pdf .

⁷ Arbetsgruppens arbete går att ta del av via Sveriges dataportal som tillhandahålls av DIGG Kompetensförsörjning och livslångt lärande (KLL) | Sveriges dataportal.

⁸ <https://www.myh.se/om-oss/myndighetssamverkan-och-samverkansprojekt/myndighetssamverkan/aktuellt-inom-myndighetssamverkan/utbildning-for-klimatomstallning>

⁹ <https://assets.myh.se/docs/om-oss/myndighetssamverkan/msv-norra-sverige-pm.pdf>.

¹⁰ Gemensam färdriktning för entreprenörskap i Sverige - Myndigheten för yrkeshögskolan

¹¹ Förstudier för utveckling av samverkansplattform - Myndigheten för yrkeshögskolan

Innehållsförteckning

1	Inledning	5
2	Organisering av arbete och aktiviteter inom MSV KLL.....	6
3	Resultat från arbetsgrupper och andra initiativ inom MSV KLL	8
4	Regeringsuppdrag som hanterats med stöd av MSV KLL	10
4.1	Regeringsuppdrag om myndighetssamverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning.....	10
4.2	Regeringsuppdrag om att stödja arbetet med att utveckla effektiva strukturer för validering på regional nivå	11
4.3	Regeringsuppdrag om nationell samordning av Europaåret för kompetens.....	11
4.4	Regeringsuppdrag om att redovisa myndigheters bidrag till den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken	12
4.5	Regeringsuppdrag om att utveckla information om högskoleutbildning	13
5	Strengthening the Governance of the Swedish Skills System.....	14
5.2	Resultat av projektet	14
5	Framåtblick	16
6	Referenser	17

Bilaga 1: Redovisning av arbetsgruppernas resultat

1 Inledning

Svensk konkurrenskraft i tider av grön och digital omställning förutsätter ett kompetensförsörjningssystem med ökad förmåga till bättre matchning och ökad rörlighet. Dessutom bidrar det till en väl fungerande arbetsmarknad och det är av stor betydelse för välbefindandet i Sverige.

Myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande (MSV KLL) samlar myndigheter inom utbildnings-, näringslivs- och arbetsmarknadsområdet. Sedan 2022 har Arbetsförmedlingen, Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH), Skolverket, Svenska ESF-rådet, Tillväxtverket, Universitetskanslersämbetet (UKÄ) och Universitets- och högskolerådet (UHR) i uppgift via instruktionsförändringar eller i regleringsbrev att samverka i syfte att bidra till en väl fungerande kompetensförsörjning. Vid sidan av dessa myndigheter ingår även Folkbildningsrådet, Statistikmyndigheten SCB och Vinnova i samverkan.

MSV KLL:s syfte är att bidra till en väl fungerande kompetensförsörjning utifrån individens och arbetslivets behov genom samverkan mellan arbetsmarknad, näringsliv och utbildning.

Den här rapporten innehåller en redovisning av verksamheten under 2024. Det är en årlig rapport som tas fram inom ramen för MSV KLL och riktar sig till Regeringskansliet och andra aktörer med intresse för och uppdrag inom kompetensförsörjning.

2 Organisering av arbete och aktiviteter inom MSV KLL

Inriktningen i myndighetssamverkan styrs av en gd-grupp där samtliga myndigheters generaldirektörer ingår, liksom representanter från Folkbildningsrådets ledning. Gd-gruppen har också tillsatt en styrgrupp för myndighetssamverkan, med representanter på strategisk ledningsnivå i myndigheterna.

För att tydliggöra vad samverkan förväntas leda till, har myndigheterna kommit överens om ett effektmål för MSV KLL: att samverkan ska bidra till en väl fungerande kompetensförsörjning utifrån individens och arbetslivets behov, genom samverkan mellan arbetsmarknad, näringsliv och utbildning.

Inför 2024 års samverkan kom myndigheterna överens om åtta resultatmål för arbetet inom MSV KLL:

- utvecklade analysunderlag för prognoser och dimensionering av utbildning
- förbättrat stöd till regionalt kompetensförsörjningsarbete
- främja utbildning för klimatomställningen
- insatser för att få fler att delta i utbildningar inom STEM
- en förbättrad matchning, vägledning och validering mot arbete som utgår från arbetsmarknadens kompetensbehov och krav på geografisk och yrkesmässig rörlighet
- ökad användning av validering som verktyg för att synliggöra och erkänna individers faktiska kompetens
- utvecklad plattform som stärker MSV KLL:s administrativa samordning och möjliggör att relevanta aktörer på nationell och regional nivå kan bidra i samverkan
- utvecklad sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande.

Resultatmålen har varit vägledande för de aktiviteter och insatser som genomförts under året. Arbetet har framför allt skett i arbetsgrupper, varav vissa varit verksamma under flera år medan andra haft tillfälliga uppdrag. I tabell 1 framgår vilka arbetsgrupper som funnits under året samt ett urval av de resultat som grupperna levererat.

Under 2024 har fokus varit att uppnå resultat och effekt av samverkan, genom avgränsade och resultatorienterade insatser. Hösten 2024 fattade gd-gruppen inom MSV KLL beslut om en ny riktning för arbetet, vilken är under implementering vid tillfället för publicering av denna rapport.

Riktningen från generaldirektörerna innebär att det framöver ska finnas färre permanenta arbetsgrupper inom myndighetssamverkan, men fler tillfälliga arbetsgrupper för att lösa specifika uppgifter med en given tidsram. Därtill ser generaldirektörerna att arbetet med gemensamma policyförslag från myndigheterna (som exempelvis levererats inom STEM-området¹²), syftande till en bättre fungerande kompetensförsörjning, kan utvecklas.

Riktningen innebär också att styrgruppen för MSV KLL blir ansvarig gruppering för ett policydrivande arbete. Det handlar om att leverera underlag till regeringen kring utmaningar, utvecklingsmöjligheter och nationella prioriteringar inom kompetensförsörjningsområdet. Under hösten påbörjades därför ett arbete för att stärka den policydrivande kapaciteten i MSV KLL. Under styrgruppens möten har tid avsatts för att informera och hålla myndigheterna uppdaterade om pågående och kommande uppdrag samt initiativ inom kompetensförsörjning och livslångt lärande i Sverige.

¹² Se bilaga 1, rubriken "Ökat deltagande i utbildningar inom området STEM" för närmare beskrivning.

Som en del i arbetet med att stärka MSV KLL:s kapacitet att ta fram och bereda policyförslag har sekretariatet låtit genomföra en systemanalys över kompetensförsörjningsområdet i Sverige, som kan ligga till grund för prioriteringar som görs inom samverkan. Systemanalysens syfte är att ge ett underlag för prioritering av arbetet inom MSV KLL och består av en kartläggning av pågående eller planerade statliga initiativ inom området kompetensförsörjning och livslångt lärande (KLL). Systemanalysen identifierar vilka områden, frågor eller utmaningar som direkt eller indirekt adresserar samarbetet inom MSV KLL.

3 Resultat från arbetsgrupper och andra initiativ inom MSV KLL

Varje myndighet i MSV KLL avgör vilka arbetsgrupper respektive myndighet aktivt medverkar i och avsätter resurser för. Arbetsgrupperna planerar, genomför och följer upp aktiviteter i samråd med utsedd(a) processägare i enlighet med av styrgruppen fastställd arbetsplan för arbetsgruppen.

Styrgruppen fördelar processägarskap för varje arbetsgrupp eller andra initiativ. En eller flera myndigheter kan vara processägare för en arbetsgrupp eller ett initiativ.

I tabellen nedan framgår de arbetsgrupper och initiativ som varit verksamma under 2024 och ett urval av de resultat som levererats. I bilaga 1 följer en mer utförlig beskrivning av arbetet inom respektive grupp liksom vilka myndigheter som deltagit i respektive arbetsgrupp.

Tabell 1. Ett urval av resultat från arbetsgrupper och andra initiativ inom MSV KLL 2024.

Arbetsgrupp/initiativ	Ansvarig	Exempel på resultat
Analys	UKÄ	Rapport med förslag för prognoser och dimensionering av utbildning i relation till arbetsmarknadens behov. ¹³
Utbildning för klimatomställningen	MYH	Kartläggning och analys av pågående initiativ kring utbildning för klimatomställning och gröna kompetenser. ¹⁴
Stöd till regionalt kompetensförsörjningsarbete	Tillväxtverket	Genomförandeplan om hur MSV KLL kan bidra till regionalt kompetensförsörjningsarbete. Slutrapport med rekommendationer från OECD för stärkt styrning av svensk kompetensförsörjning med fokus på stärkt regionalt kompetensförsörjningsarbete. ¹⁵
Ökat deltagande i utbildningar inom området STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics)	UHR	Skrivelse: Inspel till regeringens STEM-strategi. ¹⁶ STEM – en miniutbildning för vägledare. ¹⁷
En sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande	Skolverket/ Arbetsförmedlingen	Stärkt förmåga att dela och använda myndigheternas öppna data, bland annat genom en workshop med över 100 deltagare, inklusive 50 kommuner, om hur myndigheternas data kan stödja utbildningsplanering och dimensionering.

¹³ Gemensam rapport från myndigheterna i MSV KLL (2024). <https://assets.myh.se/docs/om-oss/myndighetssamverkan/rapport-trender-och-prognoser.pdf>.

¹⁴ Gemensam rapport från myndigheterna i MSV KLL (2025): Utbildning för klimatomställning. <https://www.myh.se/om-oss/myndighetssamverkan-och-samverkansprojekt/myndighetssamverkan/aktuellt-inom-myndighetssamverkan/utbildning-for-klimatomstallning>

¹⁵ OECD (2024), *Strengthening the Governance of the Swedish Skills System: Final Report*, OECD Skills Studies, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/e1ecc914-en>.

¹⁶ Gemensam skrivelse till regeringens STEM-strategi från myndigheterna i MSV KLL (2024). <https://www.myh.se/publikationer/skrivelse-2024-inspel-till-regeringens-stem-strategi>.

¹⁷ <https://www.uhr.se/syv/material--verktyg/STEM-en-miniutbildning-for-vagledare/>.

		Gruppens arbete går att följa via Sveriges dataportal som tillhandahålls av DIGG. ¹⁸
Validering	MYH	MYH och Skolverket har tagit fram en webbutbildning där arbetsgruppen varit en viktig referensgrupp för att få en helhet av Sveriges valideringssystem. ¹⁹ Uppföljningsrapport 2024 – läge och utveckling av validering nationellt och regionalt. ²⁰
Lärcentrum	Skolverket/MYH	Förbättrad samverkan och kunskapsöverföring mellan myndigheter för att stärka lärcentrums strategiska utveckling, i linje med Tillväxtverkets utlysning.
Vägledning	Arbetsförmedlingen	Skrivelse med förslag på åtgärder – livslång vägledning för framtidens kompetensbehov. ²¹
Norra Sverige	Tillväxtverket	PM med förslag på åtgärder och lösningar från myndighetssamverkan för att möta behoven av kompetens i Norrbotten och Västerbotten. ²²
EU-initiativ	Skolverket	Arbetsplan för fortsatt samverkan kring EU-initiativ.
Entreprenörskap	Tillväxtverket/ Skolverket	Skrivelse med underlag till policyförslag gällande entreprenörskap och kompetensförsörjning. ²³
Andra initiativ		
Projektet Strengthening the Governance of the Swedish Skills System	Arbetsförmedlingen/ MYH	Slutrapport med rekommendationer från OECD för stärkt styrning av svensk kompetensförsörjning. ²⁴
MSV KLL övergripande/ sekretariatet	MYH	Två förstudier om utvecklad samordning av MSV KLL. ²⁵

¹⁸ Kompetensförsörjning och livslångt lärande (KLL) | Sveriges dataportal.

¹⁹ Webbutbildning: Validering i praktiken MYH Skolverket Validering | Inloggning.

²⁰ Myndigheten för yrkeshögskolan (2024). *Valideringsrapport 2024 – läge och utveckling av validering nationellt och regionalt*. <https://assets.myh.se/docs/publikationer/rapporter/valideringsrapport-2024-lage-och-utveckling-av-validering-nationellt-och-regionalt.pdf>

²¹ Gemensam skrivelse från myndigheterna i MSV KLL: Livslång vägledning för framtidens kompetensbehov (2024). <https://assets.myh.se/docs/publikationer/rapporter/msv-kll-vagledning-rekommendationer.pdf>

²² Gemensamt PM från myndigheterna i MSV KLL med förslag på åtgärder och lösningar från myndighetssamverkan för att möta behoven av kompetens i Norrbotten och Västerbotten (2024). <https://assets.myh.se/docs/om-oss/myndighetssamverkan/msv-norra-sverige-pm.pdf>

²³ Gemensam rapport från myndigheterna i MSV KLL: Gemensam färdriktning för entreprenörskap i Sverige (2025). Gemensam färdriktning för entreprenörskap i Sverige - Myndigheten för yrkeshögskolan

²⁴ OECD (2024), *Strengthening the Governance of the Swedish Skills System: Final Report*, OECD Skills Studies, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/e1ecc914-en>.

²⁵ Myndigheten för yrkeshögskolan (2024). Sammanfattning av slutrapport: förstudier för utveckling av samverkan i myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande, https://assets.myh.se/docs/om-oss/myndighetssamverkan/forstudier-msv-_-sammanfattande-slutrapport.pdf.

4 Regeringsuppdrag som hanterats med stöd av MSV KLL

I detta kapitel redovisas regeringsuppdrag som hanterats inom ramen för och med stöd av MSV KLL.

4.1 Regeringsuppdrag om myndighetssamverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning

Genom uppdrag i Myndigheten för yrkeshögskolans regleringsbrev har regeringen vid flera tillfällen valt ut områden som ska vara prioriterade i myndighetssamverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning. I regleringsbrevet för 2024 prioriterades områdena analysunderlag för prognoser och dimensionering av utbildning, stöd till regionalt kompetensförsörjningsarbete, utbildning för klimatomställningen samt insatser för att få fler att delta i utbildningar inom området STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics). Därutöver fick Myndigheten för yrkeshögskolan i uppdrag att svara för administrativ samordning av samverkan. I uppdraget har även ingått att myndigheten, tillsammans med övriga myndigheter¹ som enligt 10 a § förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska delta i samverkan, ska arbeta för att andra relevanta aktörer på nationell och regional nivå ges möjlighet att bidra i samverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning. Myndigheten för yrkeshögskolan ska lämna en för myndigheterna gemensam redovisning av arbetet till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 20 mars 2025 (U2022/02286).

Myndigheterna har arbetat med de prioriterade områden som lyfts fram i regeringsuppdraget genom tillfälliga arbetsgrupper, där medarbetare från de olika myndigheterna ingått. Varje arbetsgrupp har haft en utsedd myndighet som lett arbetet, i enlighet med en uppdragsbeskrivning som styrgruppen för myndighetssamverkan kommit överens om. Av uppdragsbeskrivningarna har framgått vilket typ av resultat som respektive arbetsgrupp ska leverera och när. Arbetsgrupperna har rapporterat kontinuerligt till styrgruppen, som också har godkänt slutresultaten från grupperna. På så sätt har respektive myndighet ställt sig bakom det arbete som genomförts. Resultaten av arbetet med de fyra prioriterade områdena är beskrivna i återrapporteringen av regeringsuppdraget.²⁶

En del av uppdraget har handlat om att andra relevanta aktörer på nationell och regional nivå ska ges möjlighet att bidra i samverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning. För att utforska hur sådan samverkan kan ske på ett effektivt sätt har projektet "Strengthening the Governance of the Swedish Skills System" genomförts under ledning av OECD, med MSV KLL som bas. Projektet har finansierats av EU-kommissionens reformstödsprogram TSI och resulterat i rekommendationer från OECD riktade till det svenska kompetensförsörjningssystemet.

Relevanta aktörer på nationell och regional nivå har också bjudits in och involverats i myndighetssamverkan, både i strategiska diskussioner och i operativt arbete i arbetsgrupper. Detta, liksom OECD:s rekommendationer, beskrivs närmare i kapitel 2.

Myndigheten för yrkeshögskolan har haft i uppdrag att svara för administrativ samordning av myndighetssamverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning. Denna samordning har skett med stöd av det sekretariat som sedan tidigare varit etablerat inom myndighetssamverkan. Arbetet i sekretariatet leds av Myndigheten för yrkeshögskolan och har under 2024 haft resurser även från Arbetsförmedlingen och Vinnova. Samordningen av samverkan har omfattat löpande administration där myndigheterna får beslutsunderlag och information i god tid, men också stöd till arbetet med de prioriterade

²⁶ Återrapportering av regeringsuppdrag om myndighetssamverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning, MYH 2024/55.

områdena, för att samverkan ska bidra med konkreta resultat. En närmare redovisning av arbetet finns att ta del av i återrapporteringen av regeringsuppdraget.²⁷

4.2 Regeringsuppdrag om att stödja arbetet med att utveckla effektiva strukturer för validering på regional nivå

Tillväxtverket och Myndigheten för yrkeshögskolan har i uppdrag att stödja arbetet med att utveckla effektiva strukturer för validering på regional nivå. Uppdragets övergripande mål är att öka regionernas kapacitet och förmåga att utveckla effektiva och hållbara strukturer för validering på regional nivå. Under 2024 fattade regeringen beslut om en förlängning av uppdraget till februari 2026. En slutredovisning av uppdraget ska lämnas senast den 15 oktober 2026. Uppdraget har till och med 2024 hanterats med stöd av MSV KLL, i arbetsgruppen för validering.

Regionerna har en central roll inom kompetensförsörjning och regional utveckling där validering är en viktig del. Inom ramen för uppdraget har Tillväxtverket beviljat medel till 20 regioner för att bedriva projekt för att utbildningsanordnare och andra utförare ska kunna erbjuda validering till fler individer och inom fler utbildningsområden och branscher. Projekten innebär till exempel kommunikationsinsatser riktade till utbildningsanordnare, branschorganisationer och utförare av validering för att stärka valideringens roll och öka tillgängligheten till validering för individer. Andra exempel handlar om ökat stöd till kommunernas arbete med validering inom komvux. I flera projekt ingår insatser för att uppmärksamma företagen om möjligheten att använda validering som verktyg för strategisk kompetensförsörjning.

Myndigheterna har också stöttat regionerna genom att skapa nätverk för samverkan och bidragit till kunskapsuppbyggnad inom valideringsområdet.

Tillväxtverket samordnar uppdraget och lämnade i mars 2024 in en tredje delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet.²⁸ Delredovisningen visar att det sker en tydlig positiv utveckling. I maj 2023 uppgav 65 procent av regionerna att det inte alls eller i låg utsträckning fanns en etablerad struktur för validering i länet. I halvtidsutvärderingen i slutet av 2023 hade den siffran minskat till 40 procent.

4.3 Regeringsuppdrag om nationell samordning av Europaåret för kompetens

Mellan maj 2023 och 2024 uppmärksammandes betydelsen av kompetens och kompetensutvecklingen hos befolkningen i arbetsför ålder i EU genom Europaåret för kompetens, European Year of Skills. Europeiska kommissionen stod bakom initiativet och Myndigheten för yrkeshögskolan fick i uppdrag att i samverkan med Arbetsförmedlingen vara Sveriges nationella samordnare.²⁹ Enligt uppdraget skulle Europaåret vidare genomföras i samarbete med myndigheterna i MSV KLL.

Som en del av Europaåret uppmuntrade EU individer och organisationer att bidra till en webbaserad Europakarta på EU-kommissionens hemsida där olika typer av aktiviteter synliggjordes. Med stöd av MSV KLL spred Myndigheten för yrkeshögskolan kunskapen om denna möjlighet. Genom MSV KLL kunde Myndigheten för yrkeshögskolan få kontakt med myndigheter som arbetar med yrkesutbildning på olika sätt för att få dessa att anmäla sina aktiviteter. Information om året gavs även till styrgruppen för MSV KLL.

²⁷ Återrapportering av regeringsuppdrag om myndighetssamverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning, MYH 2024/55.

²⁸ Tillväxtverket (2024), *Uppdrag att stödja arbetet med att utveckla effektiva strukturer för validering på regional nivå – N2021/03082. Delrapport 3.*

²⁹ Regleringsbrev för budgetåret 2023 avseende Myndigheten för yrkeshögskolan, Ändringsbeslut 2023-11-30 Myndighet Myndigheten för yrkeshögskolan.

På Europeiska kommissionens hemsida går det att ta del av de evenemang som genomfördes i Sverige inom ramen för Europaåret.³⁰ Flera av evenemangen hade myndigheter inom MSV KLL som arrangörer. Sverige avslutade Europaåret för kompetens med en nordisk konferens i Skellefteå med rubriken "Taking great strides towards sustainable competence: a Nordic conference that aims to inspire to new opportunities". Konferensen arrangerades av Myndigheten för yrkeshögskolan tillsammans med Nordiskt nätverk för vuxnas lärande och Skolverket.

4.4 Regeringsuppdrag om att redovisa myndigheters bidrag till den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken

Regeringen har lämnat uppdrag till tolv myndigheter³¹ och länsstyrelserna att redovisa hur sina respektive myndigheter har bidragit till att nå målen för den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken samt i relevanta delar hur deras verksamhet har varit av betydelse för EU:s sammanhållningspolitik. Uppdraget tar utgångspunkt i de strategiska områdena i skrivelsen "Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030".³²

Bland myndigheterna som ingår i MSV KLL har Myndigheten för yrkeshögskolan och Arbetsförmedlingen fått i uppdrag av regeringen att särskilt redovisa hur verksamheten har bidragit med insatser samt vilka resultat som uppnåtts inom det strategiska området "Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet". Tillväxtverket har fått i uppdrag att lämna anvisningar för, samt sammanställa och analysera de redovisningar som görs av de tolv myndigheterna och länsstyrelserna och ska sedan i sin tur redovisa sitt uppdrag senast den 21 april 2025.

Inom ramen för MSV KLL har Tillväxtverket, Arbetsförmedlingen och Myndigheten för yrkeshögskolan samlats för att genomföra uppdraget att redovisa bidragen till den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken. MSV KLL arbetar för att andra relevanta aktörer på nationell och regional nivå ska ges möjlighet att bidra i samverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning och har under 2024 särskilt prioriterat stöd till regionalt kompetensförsörjningsarbete, i enlighet med regeringsuppdraget som riktats till MSV KLL via Myndigheten för yrkeshögskolans regeringsuppdrag (se kapitel 4.1).

I arbetet med att redovisa bidragen till den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken har MSV KLL nyttjats som plattform, inom ramen för den tillfälliga arbetsgruppen inom MSV KLL. Arbetsgruppen leds av Tillväxtverket och består av resurser från Myndigheten för yrkeshögskolan, Tillväxtverket och Arbetsförmedlingen. Arbetsgruppen har arbetat fram förslag och börjat genomföra insatser för att säkerställa de regionala perspektiven inom MSV KLL. I detta arbete har redovisningarna om bidragen till den regionala utvecklingspolitiken och landsbygdspolitiken varit en samlingspunkt för arbetsgruppen.

Regeringsuppdraget innebär två redovisningstillfällen till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) med kopia till Tillväxtverket, den 31 januari 2025 och den 31 januari 2027.

³⁰ https://year-of-skills.europa.eu/index_en?prefLang=sv.

³¹ Uppdraget har lämnats till Arbetsförmedlingen, Boverket, länsstyrelserna, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Myndigheten för yrkeshögskolan, Naturvårdsverket, Post- och telestyrelsen, Riksan tikvarie ämbetet, Energimyndigheten, Jordbruksverket, Kulturrådet, Trafikverket och Vinnova. (LI2024/00652); <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2024/03/uppdrag-att-redovisa-genomforandet-av-den-regionala-utvecklingspolitiken-och-den-sammanhallna-landsbygdspolitiken/>.

³² Regeringen, skr. 2020/21:133; Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/skrivelse/2021/03/skr.-202021133/>

4.5 Regeringsuppdrag om att utveckla information om högskoleutbildning

Universitets- och högskolerådet (UHR) fick i regleringsbrevet för 2024 i uppdrag att vidareutveckla informationen om högskoleutbildning i samverkan med lärosäten och andra aktörer. Uppdraget ska genomföras i dialog med universitet och högskolor samt i samarbete med berörda myndigheter inom ramen för den myndighetssamverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning som myndigheten ska delta i enligt sin instruktion.

Uppdraget att utveckla information om högskoleutbildning har koordinerats med det arbete som skett inom MSV KLL för att öka deltagandet i STEM-utbildningar. UHR har hämtat delar av sin prioritering i uppdraget från regeringens prioriterade områden för MSV KLL. I praktiken har det inneburit att UHR har valt att implicit prioritera STEM i utvecklingen av studieinformation där så har varit lämpligt och görbart. Det prioriterade området om utbildning för klimatomställning har också beaktats.

Arbetet har byggt vidare på tidigare insatser och genomförts med fokus på individens behov, målgruppsorientering, interaktivitet och datadriven utveckling. Syftet har varit att underlätta för individer att göra välgrundade studieval samt att stärka kopplingen mellan utbildning och arbetsmarknad.

En central del i utvecklingen har varit att synliggöra information om arbetsmarknadsutsikter och utbildningsmöjligheter i UHR:s kanaler studera.nu och antagning.se. Förändringar har exempelvis inkluderat att lyfta fram arbetsmarknadsprognoser och utbildningars etableringsdata. Genom att fokusera på områden med goda arbetsmarknadsutsikter, som STEM³³, har UHR också arbetat för att möta nationella behov inom kompetensförsörjning. Samtidigt har UHR eftersträvat att informationen presenteras på ett sätt som är inkluderande och intresseväckande utan att styra användarnas val.

För att möta användarnas behov av individanpassad och sammanhållen information har UHR vidareutvecklat funktioner som kopplar utbildningar till yrken, samt gjort det enklare för presumtiva studenter att förstå sina chanser att bli antagna genom att göra det lättare för dem att hitta till meritvärdesräknare och antagningsstatistik. Dessutom har ett interaktivt test lanserats som vägleder användarna utifrån deras intressen, styrkor och förmågor, särskilt inom utbildningsområden med goda arbetsmarknadsutsikter.

Vidare har UHR undersökt möjligheter att förbättra tillgängligheten och nyttjandet av tillgängliga data, med målet att stärka sektorns resurseffektivitet och möjliggöra innovativa lösningar.

Framöver ser UHR möjligheter att utnyttja den individdata UHR har för att skapa individuellt anpassad information. AI är ett verktyg, som redan idag används av individer för studieinformation, som UHR kan utnyttja i högre grad. Vidare kan UHR utnyttja nya datakällor och se över den egna delningen av data för en förbättrad kompetensförsörjning och möjliggörandet av välavvägda val, ett arbete som med fördel görs i samklang med det arbete med datainfrastruktur som görs MSV KLL.

Uppdraget att utveckla information om högskoleutbildning redovisades till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) den 28 februari 2025.³⁴

³³ STEM står för Science, technology, engineering och mathematics.

³⁴ Universitets- och högskolerådet (2025). Redovisning av regeringsuppdrag: Utvecklad studieinformation för arbetsmarknadsanknytning och kompetensförsörjning. Utvecklad studieinformation för arbetsmarknadsanknytning och kompetensförsörjning

5 Strengthening the Governance of the Swedish Skills System

Projektet Strengthening the Governance of the Swedish Skills System har syftat till att stärka styrningen av svensk kompetensförsörjning. Projektet har bedrivits med MSV KLL som bas och med OECD som expertorganisation. EU:s instrument för tekniskt stöd (TSI) har finansierat projektet. Genom instrumentet tillhandahåller EU skräddarsydd teknisk expertis till EU:s medlemsstater för att utforma och genomföra reformer.

Projektet pågick mellan juni 2023 och januari 2025. Vid projektets slut lämnade OECD rekommendationer till Sverige, i syfte att bidra till en väl fungerande kompetensförsörjning.

Formell avsändare av projektansökan var Sverige som EU-medlemsland, via statsrådsberedningens EU-samordning på Regeringskansliet. Stödet beviljades i hård konkurrens med andra länder. Det var över 500 ansökningar från 27 medlemsländer och cirka 20 procent beviljades. OECD blev den organisation som valdes ut att leverera expertstödet. Projektet, med rubriken "Strengthening the Governance of the Swedish Skills System" startade i juli 2023 och pågick till och med januari 2025.

I projektet har OECD, med stöd av MSV KLL, genomfört intervjuer, undersökningar och workshops med ett sextiotal myndigheter och andra organisationer på nationell och regional nivå inom utbildning, arbetsmarknad och näringsliv. Detta för att kartlägga hur arbetet med kompetensförsörjning sker i Sverige samt ge rekommendationer om hur styrningen av kompetensförsörjningsområdet kan stärkas. Myndigheterna i MSV KLL har varit representerade i projektets Advisory group och har bistått med underlag från myndigheternas arbete med kompetensförsörjning, kvalitetssäkra rapporter och arrangera workshops samt andra dialogformer där OECD samlat in information.

5.2 Resultat av projektet

Projektet avslutades genom en slutkonferens i Stockholm den 18 december 2024. Cirka hundra deltagare från myndigheter, departement, regioner, arbetsmarknadens parter, utbildningsanordnare på olika nivåer och andra intressenter följde konferensen. OECD:s rekommendationer kommenterades även av en panel bestående av representanter från EU-kommissionen, Regeringskansliet (Finansdepartementet), Svenskt Näringsliv, LO, Region Gävleborg och MSV KLL (genom Myndigheten för yrkeshögskolan).

Projektet resulterade i 21 rekommendationer till Sverige inom tre övergripande områden³⁵:

- stärkt koordinering, samarbete och flernivåsamverkan inom kompetensförsörjningssystemet
- ökade möjligheter för relevanta aktörer att bidra i samverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning
- stärkt datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande.

OECD bedömer att MSV KLL bör vara den huvudsakliga plattformen för samverkan mellan myndigheter inom kompetensförsörjningsområdet, men ser förbättringspotential i hur andra relevanta aktörer kan bidra i samverkan. Flera av rekommendationerna ger förslag på hur samverkan skulle kunna utvecklas ur detta hänseende.

³⁵ OECD (2024), *Strengthening the Governance of the Swedish Skills System: Final Report*, OECD Skills Studies, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/e1ecc914-en>.

Rekommendationerna presenteras i sin helhet i OECD:s slutrapport från projektet.³⁶

En del av rekommendationerna riktar sig till MSV KLL som samverkansplattform, medan andra har andra mottagare som Regeringskansliet och regionalt utvecklingsansvariga.

³⁶ OECD (2024), *Strengthening the Governance of the Swedish Skills System: Final Report*, OECD Skills Studies, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/e1ecc914-en>.

5 Framåtblick

Myndigheterna inom MSV KLL har viktiga uppgifter och uppdrag för Sveriges kompetensförsörjning. I många fall syftar dessa uppdrag till lösa gemensamma utmaningar för myndigheterna och samhället i stort. Mot bakgrund av detta är fortsatt samverkan mellan ansvariga myndigheter nödvändig. Detta understryks även av OECD:s rekommendationer för en stärkt styrning av svensk kompetensförsörjning. Flera av rekommendationerna syftar till fler och mer samordnade insatser både mellan myndigheter och mellan myndigheter och andra aktörer.

Det arbete som gjorts inom de prioriterade områdena 2024 visar att det finns goda förutsättningar för fortsatt givande samarbete som i slutändan gynnar både individer och arbetsgivare. Likaså att MSV KLL har god förmåga att leverera underlag till regeringen kring utmaningar, utvecklingsmöjligheter samt nationella prioriteringar inom kompetensförsörjningsområdet. Under 2024 levererade MSV KLL rekommendationer och förslag på åtgärder i syfte att bidra till en väl fungerande kompetensförsörjning inom flera områden, däribland STEM³⁷, vägledning³⁸, entreprenörskap³⁹ och utvecklingen i Norra Sverige⁴⁰. Med stöd av MSV KLL har OECD även lämnat rekommendationer för en stärkt styrning av svensk kompetensförsörjning.⁴¹

Under 2025 kommer MSV KLL att fortsätta sitt samarbete kring kompetensförsörjning och livslångt lärande. Arbetssätten inom samverkan kommer att koncentreras till tillfälliga arbetsgrupper för att lösa specifika uppgifter med en given tidsram, med undantag för ett fåtal mer stadigvarande arbetsgrupper med uppdrag av långsiktig karaktär. De stadigvarande arbetsgrupperna ska fokusera på analysunderlag respektive utvecklandet av en sammanhållen datainfrastruktur.

Inga nya strukturer eller permanenta organ ska formas inom MSV KLL. Den nationella arenan avvecklas. I stället kommer myndigheterna pröva att nyttja och öppna myndigheternas befintliga råd och nätverk för medverkan från fler myndigheter när så är lämpligt. Det kan exempelvis handla om organ för samverkan regionalt, med parterna eller med andra intressenter med intresse och engagemang för kompetensförsörjningsfrågor.

I fråga om policyförslag för kompetensförsörjning och livslångt lärande kommer styrgruppen att fungera som det organ för policyfrågor som OECD rekommenderar med uppgift att bereda policyförslag från de tillfälliga arbetsgrupperna inom MSV KLL.

OECD:s rekommendationer för stärkt styrning av svensk kompetensförsörjning kommer sannolikt påverka fortsatt arbete inom MSV KLL, både på kort och lång sikt. Vid tillfället för denna återrapportering pågår arbete med hur delar av rekommendationerna skulle kunna implementeras och effektivisera MSV KLL, för att kunna bidra till en bättre balans mellan tillgänglig och efterfrågad kompetens i Sverige framgent.

³⁷ Gemensam skrivelse från myndigheterna i MSV KLL (2024). *Inspel till regeringens STEM-strategi*. skrivelse-msv-2024-inspel-till-regeringens-stem-strategi.pdf.

³⁸ Gemensam skrivelse från myndigheterna i MSV KLL (2024). *Livslång vägledning för framtidens kompetensbehov*. <https://assets.myh.se/docs/publikationer/rapporter/msv-kll-vagledning-rekommendationer.pdf>

³⁹ Gemensam rapport från myndigheterna i MSV KLL: *Gemensam färdriktning för entreprenörskap i Sverige* (2024). *Gemensam färdriktning för entreprenörskap i Sverige - Myndigheten för yrkeshögskolan*.

⁴⁰ Gemensam PM från myndigheterna i MSV KLL med förslag på åtgärder och lösningar från myndighetssamverkan för att möta behoven av kompetens i Norrbotten och Västerbotten (2024) <https://assets.myh.se/docs/om-oss/myndighetssamverkan/msv-norra-sverige-pm.pdf>.

⁴¹ OECD (2024). *Strengthening the Governance of the Swedish Skills System: Final Report*, OECD Skills Studies, OECD Publishing, Paris https://www.oecd.org/en/publications/strengthening-the-governance-of-the-swedish-skills-system_e1ecc914-en.html.

6 Referenser

EU-kommissionen. https://year-of-skills.europa.eu/index_en?prefLang=sv (hämtad 2025-02-25)

Gemensam rapport från myndigheterna i myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande: Utvecklingsbehov av Trender och Prognoser samt behov av andra analysunderlag. 2024. <https://assets.myh.se/docs/om-oss/myndighetssamverkan/rapport-trender-och-prognoser.pdf> (hämtad 2025-02-13)

Gemensam skrivelse från myndigheterna i myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande. 2024. Inspel till regeringens STEM-strategi. skrivelse-msv-2024-inspel-till-regeringens-stem-strategi.pdf (hämtad 2025-02-13)

Gemensam skrivelse från myndigheterna i myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande. 2024. Livslång vägledning för framtidens kompetensbehov. <https://assets.myh.se/docs/publikationer/rapporter/msv-kll-vagledning-rekommendationer.pdf> (hämtad 2025-02-13)

Gemensam rapport från myndigheterna i MSV KLL. 2025. Utbildning för klimatomställning. <https://www.myh.se/om-oss/myndighetssamverkan-och-samverkansprojekt/myndighetssamverkan/aktuellt-inom-myndighetssamverkan/utbildning-for-klimatomställning> (hämtad 2025-02-27)

Gemensam rapport från myndigheterna i MSV KLL. 2025. Gemensam färdriktning för entreprenörskap i Sverige (2025). Gemensam färdriktning för entreprenörskap i Sverige - Myndigheten för yrkeshögskolan. (hämtad 2025-02-27)

Gemensam PM från myndigheterna i myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande med förslag på åtgärder och lösningar från myndighetssamverkan för att möta behoven av kompetens i Norrbotten och Västerbotten. 2024. <https://assets.myh.se/docs/om-oss/myndighetssamverkan/msv-norra-sverige-pm.pdf> (hämtad 2025-02-13)

Myndigheten för yrkeshögskolan. 2023. Återrapportering av regeringsuppdrag om myndighetssamverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning. återrapportering-av-regeringsuppdrag-om-administrativ-samordning-av-myndighetssamverkan-for-en-val-fungerande-kompetensforsorjning.pdf (hämtad 2025-02-13)

Myndigheten för yrkeshögskolan och Skolverket. 2024. Webbutbildning: Validering i praktiken. <https://validering.learnify.se/core/login?ReturnUrl=%2fportal> (hämtad 2025-02-25)

Myndigheten för yrkeshögskolan. 2024. Valideringsrapport 2024 – läge och utveckling av validering nationellt och regionalt. <https://assets.myh.se/docs/publikationer/rapporter/valideringsrapport-2024-lage-och-utveckling-av-validering-nationellt-och-regionalt.pdf> (hämtad 2025-02-25)

Myndigheten för yrkeshögskolan. 2024. Sammanfattning av slutrapport: förstudier för utveckling av samverkan i myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande, https://assets.myh.se/docs/om-oss/myndighetssamverkan/forstudier-msv-_-sammanfattande-slutrapport.pdf. (hämtad 2025-02-27)

Myndigheten för yrkeshögskolan. 2025. Återrapportering av regeringsuppdrag om myndighetssamverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning, MYH 2024/55.

OECD. 2024. Strengthening the Governance of the Swedish Skills System: Final Report, OECD Skills Studies, OECD Publishing, Paris https://www.oecd.org/en/publications/strengthening-the-governance-of-the-swedish-skills-system_e1ecc914-en.html (hämtad 2025-02-03)

Statens offentliga utredningar, SOU 2019:3. 2019. Slutbetänkande av Arbetsmarknadsutredningen: Effektivt, tydligt och träffsäkert – det statliga åtagandet för framtidens arbetsmarknad. <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2019/01/sou-20193/> (hämtad 2025-02-13)

Regeringen, skr. 2020/21:133; Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021-2030 <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/skrivelse/2021/03/skr.-202021133/> (hämtad 2025-02-25)

Regeringen. 2024. Ändring av uppdraget att stödja och utveckla effektiva strukturer för validering på regional nivå. LI2023/00305 (delvis). LI2024/00978.

Universitets- och högskolerådet. 2025. <https://www.uhr.se/syv/material--verktyg/STEM-en-miniutbildning-for-vagledare/> (hämtad 2025-02-25)

Vinnova (samverkansprogrammet Kompetensförsörjning och livslångt lärande). 2022. Agenda för samverkansprogrammet Kompetensförsörjning och livslångt lärande. <https://www.vinnova.se/contentassets/1cf5deef98e042758ccffc4777884c/samverkansprogrammets-gemensamma-agenda-for-kompetensforsorjning-och-livslangt-larande.pdf?cb=20220315125144> (hämtad 2025-02-13)

Sveriges dataportal (DIGG), samlingssida för arbetsgruppen för en sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande. Kompetensförsörjning och livslångtlärande (KLL) | Sveriges dataportal (hämtad 2025-02-25).

Tillväxtverket. 2024. Uppdrag att stödja arbetet med att utveckla effektiva strukturer för validering på regional nivå – N2021/03082. Delrapport 3.

Universitets- och högskolerådet. 2025. Redovisning av regeringsuppdrag: Utvecklad studieinformation för arbetsmarknadsanknytning och kompetensförsörjning. Utvecklad studieinformation för arbetsmarknadsanknytning och kompetensförsörjning (hämtad 2025-02-27)

Regleringsbrev för budgetåret 2023 avseende Myndigheten för yrkeshögskolan, Ändringsbeslut 2023-11-30 Myndighet Myndigheten för yrkeshögskolan

Bilaga 1 – redovisning av resultat från arbetsgrupper och andra initiativ inom MSV KLL

I denna bilaga följer en mer utförlig redovisning av arbetet som skett i arbetsgrupperna inom myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslång lärande under 2024.

Analys

Ansvarig myndighet: Universitetskanslersämbetet

Medverkande myndigheter och aktörer: Arbetsförmedlingen, Folkbildningsrådet, Myndigheten för yrkeshögskolan, Skolverket, Svenska ESF-rådet, Tillväxtverket och Universitetskanslersämbetet. SCB har medverkat i delar av arbetet.

Arbetet i arbetsgruppen för analys har utgått från det av regeringen prioriterade området som gäller utvecklade analysunderlag för prognoser och dimensionering av utbildning. En central del i arbetet har handlat om hur SCB:s analyser och prognoser om utvecklingen på arbetsmarknaden och inom utbildningsområdet kan bli än mer användbara för att planera och dimensionera utbildning.⁴²

Arbetet har genomförts i två delar. Den första delen bestod av att se över möjligheterna att utveckla SCB:s rapport Trender och Prognoser dels för ökad träffsäkerhet, dels till att bli ett mer heltäckande underlag för att kunna nyttjas i arbetet med omprioriteringar av utbildningsutbudet för att möta arbetsmarknadens efterfrågan.

Inledningsvis genomfördes en kartläggning över gruppens deltagande myndigheters prognoser och underlag för dimensionering av utbildning för att få en helhetsbild över analysunderlagen och vilka delar som är gemensamma. Kartläggningen genomfördes genom att

1. en enkät skickades till de deltagande myndigheterna som innehöll frågor om bland annat hur de använder SCB:s Trender och Prognoser och vad de ser för utvecklingsområden
2. fyra workshopar (tre digitala och en fysisk) genomfördes utifrån enkätsvaren.

I den andra delen av arbetet kom arbetsgruppen fram till fem förslag om hur SCB:s Trender och Prognoser kan utvecklas vidare:

- redovisa fler utbildningar och ytterligare uppdelningar av utbildningsgrupper
- utveckla information om utbildningsbakgrund
- inkludera dagens brist på utbildade
- publicera beräkningsunderlag och utveckla antaganden om tillgång och efterfrågan
- se över vilken uppgift om utbildning som används.

Utöver förslagen till SCB identifierade myndigheterna också tre områden att utveckla och där det finns behov av att ta fram andra analysunderlag kring kompetensförsörjning:

- en systematisk kartläggning av vilka prognoskällor, statistik och andra verktyg som finns för att göra hållbara prognoser och vad som saknas innan ett utvecklingsarbete av nya underlag startar
- använda och hitta fler geografiska indelningar för att kunna göra mer träffsäkra regionala prognoser

⁴² SCB gör analyser och prognoser på lång sikt över utvecklingen på arbetsmarknaden och inom utbildningsområdet. De långsiktiga prognoserna om utbildning och arbetsmarknad publiceras ungefär vart tredje år, under rubriken "Trender och prognoser". Den senaste rapporten publicerades 2023 https://www.scb.se/contentassets/3c424ebe4366403da0d30dfba52fba87/uf0515_2023a01_br_am85br2401.pdf.

- utveckla ett "kompetensregister" där individers samtliga utbildningar framgår.

Resultatet av arbetet är presenterat i en rapport med förslag på hur det skulle gå att utveckla mer heltäckande analysunderlag och prognoser. Detta så att utbildningssystemet på olika nivåer kan möta arbetsmarknadens efterfrågan på ett bättre sätt.⁴³

Norra Sverige

Ansvarig myndighet: Tillväxtverket

Medverkande myndigheter och aktörer: Arbetsförmedlingen, Tillväxtverket, Myndigheten för yrkeshögskolan, ESF-rådet, Vinnova, Luleå Tekniska Universitet, Umeå Universitet, Skolverket, Region Norrbotten och Region Västerbotten.

Riktningen för arbetsgruppen Norra Sverige har under året varit att fungera som ett forum för kommuner i Norrbotten och Västerbotten, regioner, deltagande myndigheter och andra myndigheter att vända sig till med frågor inom kompetensförsörjningsområdet.

Arbetsgruppen har bidragit med inspel och synpunkter i ett stort antal workshops, uppdrag och projekt, med fokus på att stärka kompetensförsörjningen i Norra Sverige. Nedan följer ett urval av dessa insatser:

- workshop med Kompetensråd Norrbotten
- workshop med Vägledningsgruppen
- input till regeringsuppdrag om högkvalificerad internationell kompetens och annan utländsk arbetskraft som är viktig för Sveriges konkurrenskraft⁴⁴
- input till Rambolls konsultrapport inom strategisk kompetensförsörjning, första utkast av "Överblick över aktörer och insatser i norra Sverige inom strategisk kompetensförsörjning" samt "tidiga insikter"
- arbete med att mobilisera för ansökningar inom Europeiska socialfonden och Europeiska regionala utvecklingsfonden
 - Rapport från en mindre arbetsgrupp med rubriken "Projekt med finansiering både från ESF och ERUF: möjligheter, fördelar, nackdelar & konsekvenser"
 - Förberedelser inför projektansökan "Få universitetsstudenter att stanna" (Umeå Universitet, Luleå Tekniska Universitet, Region Norrbotten & Region Västerbotten)
- möte om STEM – hur skulle myndigheter kunna stödja ökat deltagande i STEM-utbildningar i Norrbotten och Västerbotten.
- information från respektive myndighet om dess arbete inom kompetensförsörjningsområdet i Norrbotten och Västerbotten.

I början av 2024 tog arbetsgruppen fram ett PM till Regeringskansliet med myndighetsgemensamma förslag för att möta behoven av kompetens i Norrbotten och Västerbotten.⁴⁵

⁴³ Gemensam rapport från myndigheterna i MSV KLL (2024). <https://assets.myh.se/docs/om-oss/myndighetssamverkan/rapport-trender-och-prognoser.pdf>

⁴⁴ Regeringen (2024) Uppdrag om att stärka samordning kopplat till Sveriges möjligheter att attrahera och behålla högkvalificerad internationell kompetens och annan utländsk arbetskraft som är viktig för Sveriges konkurrenskraft – Regeringen.se.

⁴⁵ Gemensamt PM från myndigheterna i MSV KLL med förslag på åtgärder och lösningar från myndighetssamverkan för att möta behoven av kompetens i Norrbotten och Västerbotten (2024). <https://assets.myh.se/docs/om-oss/myndighetssamverkan/msv-norra-sverige-pm.pdf>.

Entreprenörskap

Ansvariga myndigheter: Tillväxtverket och Skolverket.

Medverkande myndigheter och aktörer: Tillväxtverket, Skolverket och Folkbildningsrådet.

Under året har arbetsgruppen genomfört flera insatser för att stärka kopplingen mellan entreprenörskap, kompetensförsörjning och livslångt lärande.

I juni 2024 genomförde arbetsgruppen en workshop, den tredje i en workshopsserie som startade 2023. Målgruppen för denna workshop var aktörer inom det nationella ekosystemet som arbetar med ungas entreprenörskap och företagande. Workshopen genomfördes inom ramen för EU/OECD-projektet Youth Entrepreneurship Policy Academy (2023–2025).⁴⁶ 22 aktörer deltog för att diskutera kommande samarbeten.

I september 2024 genomförde arbetsgruppen ett webinarium, i samverkan med OECD och forskare från Handelshögskolan i Stockholm och University in Osijek, med fokus på sambandet mellan entreprenörskap och kompetensförsörjning och livslångt lärande. Webbinariet syftade till att öka kunskapen hos myndigheter om entreprenörskapets och företagandets roll för stärkt kompetensförsörjning och livslångt lärande. Totalt 39 deltagare från 13 aktörer närvarade, däribland åtta myndigheter som ingår i MSV KLL.

I december 2024 genomförde arbetsgruppen, i samarbete med Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA), en workshop med syftet att erhålla input från relevanta externa aktörer till underlag till policyförslag gällande entreprenörskap och företagande. Totalt 12 deltagare från nio aktörer deltog i arbetet.

Workshopen med IVA resulterade i cirka 20 idéer från deltagarna som bearbetats och använts i den skrivelse med policyförslag som arbetsgruppen tagit fram.⁴⁷

Validering

Ansvarig myndighet: Myndigheten för yrkeshögskolan

Medverkande myndigheter och aktörer: Skolverket, Tillväxtverket, Arbetsförmedlingen och Folkbildningsrådet.

Sedan fyra år tillbaka tar arbetsgruppen fram en årlig uppföljningsrapport som ger en samlad bild av antalet genomförda valideringar inom olika branscher och utbildningsformer. 2024 års rapport beskriver utvecklingen inom valideringsområdet 2023. Rapportens fokus är dels resultat för 2023, dels en analys av utvecklingen de senaste fem åren. Som utgångspunkt för analysen används de fem prioriterade områden som togs fram av Valideringsdelegation (2015–2019).⁴⁸

Rapporten visar att utvecklingen inom valideringsområdet de senaste åren varit positiv. Det är framför allt strukturarbetet som stärkts. Detta genom bland annat valideringsförordningen och förändringar i Skollagen, ökat antal valideringsmodeller och nivåbeslutade kvalifikationer, utveckling av regionala strukturer och att YH-flex blivit en permanent del av yrkeshögskolan. Vad validering är och vad det ska leda till har tydliggjorts genom valideringsförordningen och förändringar i Skollagen.

Sammantaget konstaterar myndigheterna att det skett ett ökat antal valideringar inom flera områden. Det är fler studerande som tillgodoräknat sig minst en kurs inom yrkeshögskolan och 2023 har den högsta andelen tillgodoräknanden hittills. Det är fler individer som fått genomgå en branschvalidering och fler har anvisats till validering av Arbetsförmedlingen. De ökade möjligheter till utbildning för individen som införandet av

⁴⁶ <https://yepa-hub.org/>.

⁴⁷ Gemensam rapport från myndigheterna i MSV KLL: Gemensam färdriktning för entreprenörskap i Sverige (2025). Gemensam färdriktning för entreprenörskap i Sverige - Myndigheten för yrkeshögskolan.

⁴⁸ Slutbetänkande av valideringsdelegationen (2019:69) Validering – för kompetensförsörjning och livslångt lärande – Regeringen.se.

omställningsstudiestödet gett borde ge en större efterfrågan på valideringsinsatser både inom arbetslivet och utbildningssektorn, och på så sätt öka antalet valideringar ytterligare.

I ett webinarium den 11 september 2024 presenterade Myndigheten för yrkeshögskolan uppföljningsrapporten. Webbinariet besöktes av 124 personer. Utöver myndigheten bidrog representanter från högre utbildning, regionalt utvecklingsansvariga och arbetsgivarorganisationer, för att ge perspektiv på validering inom både utbildning och arbetsliv.

Skolverket och Myndigheten för yrkeshögskolan har med stöd av övriga myndigheter i arbetsgruppen utvecklat en webbutbildning om validering som lanserades i november 2024.⁴⁹ Utbildningen riktar sig till alla målgrupper som arbetar operativt med validering. I januari 2025 hade drygt 450 personer påbörjat utbildningen.

I samband med lanseringen anordnade Myndigheten för yrkeshögskolan och Skolverket en nationell digital konferens med rubriken "Nationell kraftsamling för validering". Förutom en introduktion till utbildningen gav konferensen exempel på hur utbildningsanordnare, branschföreträdare och företagare skapat strukturer för validering som skapar vinster både för individer och arbetsliv. Konferensen hade 381 deltagare.

Tillväxtverket och Myndigheten för yrkeshögskolan har ett regeringsuppdrag att stödja effektiva strukturer för validering på regional nivå, som genomförts med stöd av arbetsgruppen inom MSV KLL. Valideringssystemet är decentraliserat, med många olika aktörer. Att skapa gemensamma strukturer för validering är därför viktigt för att bidra till att fler individer kan valideras. Regionerna är särskilt viktiga för att nå ut till aktörer och skapa en regional samordning i det decentraliserade valideringssystemet. Regeringsuppdraget genomförs med stöd av arbetsgruppen för validering inom myndighetssamverkan.

Inom uppdraget har 20 regioner beviljats medel från Tillväxtverket för att bedriva projekt för att utbildningsanordnare och andra utförare ska kunna erbjuda validering till fler individer och inom fler utbildningsområden och branscher. Under 2024 fattade regeringen beslut om en förlängning av uppdraget.⁵⁰ Det innebär att regionerna erbjuds möjlighet att förlänga de pågående projekten till 2025/2026 och med viss möjlighet till utökning av budget. Tillväxtverket ska slutrapportera uppdraget till regeringen senast den 15 oktober 2026.

Projekten innebär till exempel kommunikationsinsatser riktade till utbildningsanordnare, branschorganisationer och utförare av validering för att stärka valideringens roll och öka tillgängligheten till validering för individer. Andra exempel handlar om ökat stöd till kommunernas arbete med validering inom komvux. I flera projekt ingår insatser för att uppmärksamma företagen om möjligheten att använda validering i den strategiska kompetensförsörjningen.

Av den delredovisning av uppdraget, som lämnades till Regeringskansliet i mars 2024, framgår att det skett en utveckling framåt inom uppdraget som helhet. I utgångsläget var det 65 procent av regionerna som uppgav att det inte alls eller i låg utsträckning fanns en etablerad struktur för validering i länet. I halvtidsutvärderingen hade andelen av regionerna som bedömer sig ha ingen eller låg nivå av en etablerad struktur minskat till 40 procent.⁵¹

⁴⁹ Myndigheten för yrkeshögskolan och Skolverket. Webbutbildning: Validering i praktiken MYH Skolverket Validering | Inloggning.

⁵⁰ Regeringen, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet. 2024. Ändring av uppdraget att stödja och utveckla effektiva strukturer för validering på regional nivå. LI2023/00305 (delvis). LI2024/00978.

⁵¹ Tillväxtverket (2024), *Uppdrag att stödja arbetet med att utveckla effektiva strukturer för validering på regional nivå – N2021/03082. Delrapport 3.*

Vägledning

Ansvarig myndighet: Arbetsförmedlingen.

Medverkande myndigheter och aktörer: Arbetsförmedlingen, Folkbildningsrådet, Myndigheten för yrkeshögskolan, Skolverket, Universitets- och högskolerådet UHR, Trygghetsfonden TSL och Kommunal.

MSV KLL har genom arbetsgruppen för vägledning, identifierat ett behov av att lyfta vägledningsfrågorna på en strategisk policynivå. Under 2024 tog gruppen fram en skrivelse⁵² med rekommendationer och nödvändiga åtgärder som tillsammans kan stärka tillgången till livslång vägledning av hög kvalitet, för alla individer i Sverige.

Rekommendationerna syftar till att skapa en nationell infrastruktur för livslång vägledning som underlättar livslångt lärande och bidrar till effektiv kompetensförsörjning samt största möjliga medborgarnytta. Rekommendationerna bygger på omfattande erfarenheter från svenska och internationella utredningar samt framgångsrika exempel från våra grannländer: Finland, som har en nationell strategi för livslång vägledning och Norge, som har ett nationellt kvalitetsramverk för vägledning.

MSV KLL gör bedömningen att en väl fungerande samverkan mellan aktörer och nivåer inom livslång vägledning kan minska socioekonomiska klyftor, främja inkludering och jämlikhet, och stödja kompetensförsörjningen i linje med arbetsmarknadens dynamiska behov. Livslång vägledning är en viktig del av samhällets utveckling.

Rekommendationerna som presenteras i skrivelsen är på tre nivåer:

1. *Stärka livslång vägledning i Sverige på policynivå.*
Det finns ett behov av att stärka samverkan inom vägledningsområdet genom att utveckla en nationell strategi för livslång vägledning.
2. *Bredda tillgången till livslång vägledning i Sverige.*
Förslagen i denna del handlar om att kunna vägleda på distans genom att utveckla nationell e-vägledning i Sverige samt att säkra god kvalitet i digitala vägledningsverktyg och vägledningssajter.
3. *Förbättra kvaliteten inom livslång vägledning i Sverige.*
Genom att öka antalet utbildade vägledare samt erbjuda systematisk kompetensutveckling för yrkesverksamma vägledare, vill gruppen förbättra kvaliteten inom den vägledning som erbjuds.

Ökat deltagande i utbildningar inom området STEM

Ansvarig myndighet: Universitets- och högskolerådet.

Medverkande myndigheter: Arbetsförmedlingen, Folkbildningsrådet, Myndigheten för yrkeshögskolan, Skolverket, Svenska ESF-rådet, Tillväxtverket, Universitetskanslersämbetet och Universitets- och högskolerådet.

Universitets- och högskolerådet har lett ett arbete för att få fler att delta i utbildningar inom området STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics). En insats som tidigt beslutades, för det prioriterade området, var att ta fram en gemensam skrivelse med samlade inspel från MSV KLL till den av regeringen aviserade strategin för STEM.⁵³

En tillfällig arbetsgrupp för arbetet med skrivelsen formerades i april 2024 och avslutade sitt arbete i juni samma år.⁵⁴

⁵² Gemensam skrivelse från myndigheterna i MSV KLL (2024): Livslång vägledning för framtidens kompetensbehov. <https://assets.myh.se/docs/publikationer/rapporter/msv-kll-vagledning-rekommendationer.pdf>

⁵³ <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/ingenjorslandet-sverige/stem-strategin/>.

⁵⁴ Gemensam skrivelse till regeringens STEM-strategi från myndigheterna i MSV KLL (2024). <https://www.myh.se/publikationer/skrivelse-2024-inspel-till-regeringens-stem-strategi>.

Frågan om ökat deltagande i STEM-utbildningar har ett individ-, organisations- och samhällsfokus och omfattar lokala, regionala och nationella aktörer. Myndigheterna har inte haft ambitionen att ge en heltäckande bild av alla dessa perspektiv utan att lyfta några områden som myndigheterna gemensamt har identifierat som särskilt centrala för att få fler unga och vuxna att vilja ansöka och påbörja en STEM-utbildning.

Myndigheternas bedömningar redovisas utifrån följande tre områden:

1. Fler barn och unga bör ges förutsättningar att kunna delta i en STEM-utbildning.

MSV KLL bedömer att förutsättningarna för en breddad rekrytering till STEM-utbildningar bör etableras redan i förskolan och sedan fortsätta genom hela skolgången. Det är också viktigt att skapa och bibehålla intresset för matematik, teknik och naturvetenskapliga ämnen inom hela skolsystemet. Lärare behöver därför ges förutsättningar att utveckla undervisningen så att fler barn och unga kan uppnå goda resultat i matematik, teknik och naturvetenskapliga ämnen och avsluta gymnasieskolan med en examen. Lärare behöver även ges förutsättningar att utveckla undervisningen så att fler barn och unga, i synnerhet fler flickor och unga kvinnor, får ökat självförtroende och motivation att välja en STEM-utbildning.

2. Möjliggör vuxnas deltagande i STEM-utbildningar genom flexibla möjligheter till kompetensutveckling och omställning

MSV KLL ser att möjligheter till kompetensutveckling och omställning som möter vuxnas skilda behov kan bidra till ökat deltagande i STEM-utbildningar inom yrkeshögskola och högskola. På kort sikt kan en viktig del vara att erbjuda och investera i möjligheten att uppnå grundläggande behörighet och särskild behörighet eller särskilda förkunskaper till STEM-utbildningar inom yrkeshögskola och högskola, exempelvis att uppnå särskild behörighet genom naturvetenskapligt och tekniskt basår inom komvux, folkhögskola och högskola. På längre sikt är en viktig fråga att följa upp olika utbildningsvägar avseende resultat, målgrupp, övergång till fortsatt utbildning och vid behov utveckla dessa så att fler vuxna kan påbörja en STEM-utbildning.

För att möjliggöra vuxnas deltagande i STEM-utbildningar ser MSV KLL även ett stort värde i att ta vara på erfarenheterna från YH-flex inom yrkeshögskolan⁵⁵ och skapa incitament för att förkorta vägen till examen inom yrkeshögskola och högskola genom erkännande av reell kompetens.

3. För att fler ska vilja ansöka och påbörja en STEM-utbildning bör insatser utformas med både individ, organisation och samhälle i fokus.

MSV KLL bedömer att utbildningar och insatser för att fler, i synnerhet kvinnor, ska ansöka och delta i STEM-utbildningar inom gymnasieskola, yrkeshögskola och högskola behöver utformas med individ, organisation och samhälle i fokus. Könsbundna studieval kan vara problematiska både utifrån ett individ- och ett samhällsperspektiv. För individen kan det innebära att möjligheter att utforska och utveckla olika intressen och färdigheter begränsas. För samhället kan det innebära försämrade förutsättningar för kompetensförsörjning när rekryteringsunderlaget är mer begränsat. Uppföljning av deltagande i STEM-utbildningar visar att könsskillnader i studieval består.

I skrivelsen till regeringen lyfts bland annat vikten av att följa upp hur prao i grundskolan bidrar till att motverka att elevernas studie- och yrkesval begränsas av kön eller av social eller kulturell bakgrund och vid behov, utveckla stödet till huvudmän. Det finns även behov av en samlad information om olika vägar till STEM-yrken inom hela

⁵⁵ Myndigheten för yrkeshögskolan (2023), *Återrapportering av regeringsuppdrag för en snabbare och mer flexibel väg till en yrkeshögskoleexamen, YH-flex återrapportering-av-regeringsuppdrag-for-en-snabbare-och-mer-flexibel-vag-till-en-yrkeshogskoleexamen-yh-flex.pdf*.

utbildningssystemet, som tydliggör yrkesroller och områden där kompetensförsörjningsbehovet är störst (STEM-kompass).

Vidare synliggör skrivelsen från MSV KLL att studieinformation är central för att säkerställa att rätt målgrupper nås och motiveras att välja STEM-utbildningar. För det behövs bland annat:

- kvalitativ studie- och yrkesvägledning som hjälper unga och vuxna att förstå vilka möjligheter STEM-utbildningar erbjuder
- förbättrad och riktad information om STEM-utbildningar, särskilt om arbetsmarknadens behov och framtida karriärvägar
- studieinformation som betonar flexibla utbildningsvägar för vuxna, inklusive distansutbildning, deltidstudier och anpassade program för yrkesverksamma.

Utbildning för studie- och yrkesvägledare om utveckling inom STEM

I det inspel som myndighetssamverkan gjorde till regeringens STEM-strategi lyftes bland annat behovet av fortbildning för studie- och yrkesvägledare inom aktuella STEM-områden för att bättre kunna stödja både unga och vuxna att göra välavvägda val.

MSV KLL har under 2024 påbörjat planeringen av en sådan utbildningsinsats och den kommer genomföras i slutet på mars 2025. Syftet med utbildningen är att fler studie- och yrkesvägledare ska känna till vad som utmärker STEM-utbildningar och vara uppdaterade inom utvecklingen inom STEM (utbildningar och karriärvägar) för att de ska ha uppdaterad information kring vad studier inom STEM innebär och vad sådana studier kan leda till i form av karriärmöjligheter.⁵⁶ Utbildningen genomförs i form av tre webinarier. Följande teman lyfts i utbildningen:

- STEM och framtiden: Det växande behovet av STEM-kompetens i Sverige och globalt för att skapa en hållbar och innovativ samhällsutveckling.
- Karriärvägar och arbetsliv: Kunskap om hur arbetsmarknaden förändras och vilka roller som kommer efterfrågas. Hur ett yrkesliv inom STEM kan se ut.
- Jämställdhet och inkludering: Hur vi tillsammans kan skapa lika möjligheter för alla att utforska och lyckas inom STEM, oavsett kön eller bakgrund.
- Rollen som vägledare: Hur vägledare kan stärka individers intresse och självförtroende för utbildningar STEM.

Målgruppen för utbildningen är studie- och yrkesvägledare inom alla utbildningsformer.

Utbildning för klimatomställningen

Ansvarig myndighet: Myndigheten för yrkeshögskolan.

Övriga myndigheter i MSV KLL har gett inspel till arbetet.

Under ledning av Myndigheten för yrkeshögskolan har ett arbete gjorts för att ge samverkande myndigheter underlag för fortsatta insatser kopplade till utbildning för klimatomställning och gröna kompetenser. Som ett resultat av arbetet har en kartläggning tagits fram av uppdrag och utvecklingsinitiativ inom området "utbildning för klimatomställning". Kartläggningen omfattar uppdrag och initiativ gällande både utbudet av utbildning och andra aspekter, till exempel hur perspektivet miljömässig hållbarhet kan integreras i genomförandet av utbildning.⁵⁷

⁵⁶ STEM – en miniutbildning för vägledare - UHR:s sidor för vägledare.

⁵⁷ Gemensam rapport från myndigheterna i MSV KLL (2025): Utbildning för klimatomställning. <https://www.myh.se/om-oss/myndighetssamverkan-och-samverkansprojekt/myndighetssamverkan/aktuellt-inom-myndighetssamverkan/utbildning-for-klimatomställning>

I kartläggningen framkommer att endast Vinnova och Myndigheten för yrkeshögskolan har haft uppdrag som explicit adresserar utbildning för klimatomställning, men att flera andra myndigheter inom MSV KLL har haft uppdrag som knyter an till frågan eller arbetar med hållbarhet på olika sätt. Även myndigheter som inte är knutna till samverkansstrukturen har genomfört uppdrag inom området.

Utifrån kartläggningen kan konstateras att styrningen av myndigheterna inom området ser olika ut, att många olika begrepp används och att det finns flera olika sätt att kategorisera vilka yrken, utbildningar eller kompetenser som är gröna. Området utbildning för klimatomställning är i sig komplext och det är svårt att få en tydlig samlad bild av vad som görs och i vilken utsträckning olika förslag som lagts har omsatts i insatser och åtgärder. Det är också svårt att få en bild av i vilken utsträckning de insatser som görs möter de behov som finns.

Med utgångspunkt i kartläggningen och nuvarande kunskapsläge hos samverkande myndigheter har förslag på insatser som bedöms kunna påverka förutsättningarna för utveckling inom området identifierats. Insatserna avser dels styrning av aktörer som är aktiva inom området, dels fortsatta insatser eller prioriteringar inom MSV KLL. Bland annat föreslås samordning av styrningen inom området, insatser för att stärka den gemensamma förståelsen för klimatomställning och dess påverkan hos aktörer som arbetar med kompetensförsörjningsfrågor samt fortsatta insatser för en sammanhållen datainfrastruktur. Kartläggningen skulle också kunna följas av en analys av brister och styrkor i nuvarande utbildningssystem, med avseende på klimatomställningens behov, i syfte att identifiera eventuella behov av förändringar i reglering, policy eller styrning inom området.

En sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande

Ansvariga myndigheter: Skolverket och Arbetsförmedlingen.

Medverkande myndigheter och aktörer: Arbetsförmedlingen, Skolverket, Myndigheten för yrkeshögskolan, Universitets- och högskolerådet och Vetenskapsrådet.

Under 2024 har arbetsgruppen fokuserat på att öka förståelsen och sprida kunskap om möjligheterna med öppna data och öppen källkod i och utanför offentlig sektor. Arbetsgruppen prioriterar att identifiera gemensamma prioriteringar som myndigheterna kan skapa samarbeten och informationsspridning kring och att tillsammans utvärdera och diskutera möjligheter och utmaningar. Arbetet handlar även om att stärka förmågan att dela och använda varandras öppna data. Myndigheter behöver utveckla kultur, processer, arkitekturprinciper och hållbara lösningar.

Arbetsgruppen undviker "gemensamma portaler", "gemensam styrning" och sådant som kan uppfattas som en sidoorganisation och därmed underminera respektive myndighets portföljstyrning.

Till exempel har arbetsgruppen arrangerat event med syfte att sprida kunskap om myndigheternas öppna data för utbildningsanordnare utifrån den nya förordningen om planering och dimensionering av gymnasial utbildning. Gruppen har även deltagit i olika forum och constellationer för att sprida kunskap om myndigheternas öppna data och möjligheterna med en sammanhållen datainfrastruktur. Detta med målet att öka tillgänglighöret av öppna data inom utbildning och arbetsmarknad och öka förståelsen för dessa data.

Arbetsgruppen publicerar kontinuerligt information från gruppens arbete på Sveriges dataportals communityforum samt för dialog med användare och delar relevanta aktuella rapporter och insikter.⁵⁸

Gruppens arbete har under året transformerats från datadelning i stort (inklusive individdata) till fokus på datadelning av öppna data. Det kräver en kontinuerlig översyn av vilka kompetenser som behövs in i ett myndighetsövergripande samarbete för att utveckla förmågor och ett gemensamt lärande.

Under hösten 2024 höll arbetsgruppen en workshop med över hundra deltagare, inklusive femtio kommuner, om hur myndigheternas data kan stödja utbildningsplanering och dimensionering.

Skolverket har med utveckling av Susa-navets API. Tillsammans med Arbetsförmedlingen utforskas möjlighet att distribuera utbildningsdata som fil för säkerhet, prestanda och tillgänglighet. Resultatet av detta kan komma att skalas upp till nytta för andra som använder API:et eller delar öppna data.

Utbildningsmyndigheterna i arbetsgruppen har under året arbetat med gemensamma begrepp inom kunskap, lärande och kompetens i Certificate and Diploma Supplements (Europass). I kölvattnet av det arbetet finns även ett samarbete för att ta fram webbstöd för att öka användandet av Europassverktyget för de som vill arbeta eller studera i sitt eget eller ett annat EU-land.

Utöver myndigheterna i arbetsgruppen har dialog förts med en mängd andra aktörer. Kommuner som använder myndigheternas data i sina tjänster har bidragit med insikter om myndigheternas delade data och fungerat som exempel för andra kommuner. Arbetsgruppen har även haft kontakt med Ladokkonsortiet om bland annat Emilstandarden samt databasen Bak- och framgrund. Gruppen har också bidragit med inspel inför framtagandet av OECD:s rekommendationer från projektet "Strengthening the Governance of the Swedish Skills System".

Vidare har gruppen haft samarbete med en utbildningsanordnare inom yrkeshögskolan för att ta fram yrkeshögskolekurser med elevuppgifter som baseras på myndigheters öppna data från bland annat Arbetsförmedlingen, Skolverket och Myndigheten för yrkeshögskolan. Ett annat samarbete har varit med ESF-rådet, med fokus på hur öppna data kan användas i deras analysunderlag vid framtagande av utlysningar.

EU-initiativ

Ansvarig myndighet: Skolverket.

Medverkande myndigheter: Arbetsförmedlingen, Myndigheten för yrkeshögskolan och Universitets- och högskolerådet.

Under 2024 har arbetsgruppen fokuserat på att ta fram en arbetsplan för fortsatt samverkan. I den är målet med gruppens arbete att initiativ på EU-nivå samspelar med svenska insatser och bidrar till välfungerande kompetensförsörjning och livslångt lärande. Arbetsgruppens delmål är:

1. nyttan av EU-initiativen är känd för myndigheterna inom MSV
2. EU-initiativen ska beaktas i de olika arbetsgrupperna inom MSV
3. de europeiska perspektiven ska beaktas i myndigheternas ordinarie verksamhet
4. Sverige är en samlad röst i EU-sammanhang och bidrar till att utveckla EU-initiativen.

Gruppen har vid sidan av en fördelning av ansvarig för respektive aktivitet i arbetsplanen fortsatt att dels dela information från de EU-initiativ som ingår i gruppen (ENIC-NARIC,

⁵⁸ <https://community.dataportal.se/category/35/kompetens%C3%B6rs%C3%B6rjning-och-livs%C3%A5ngt%C3%A4rnde-kl>.

EURES, Europass, EQF och ReferNet) dels utnyttja gruppens samlade kompetens, särskilt i samverkansfrågor kring ReferNet och Europass samt i frågor knutna till kvalifikationer, läranderesultat och digitala meriter (genom European Digital Credentials-systemet) i ett svenskt och därigenom ett europeiskt perspektiv.

Lärcentrum

Ansvariga myndigheter: Skolverket och Myndigheten för yrkeshögskolan.

Medverkande myndigheter: Arbetsförmedlingen, Folkbildningsrådet, Myndigheten för yrkeshögskolan, Skolverket och Tillväxtverket.

Under året har arbetsgruppen för lärcentrum bidragit med stöd inför Tillväxtverkets utlysning om strategisk utveckling av lärcentrum i norra Sverige. Stödet har inneburit att arbetsgruppen delat med sig av kunskaper och erfarenheter från de förstudier om utveckling av lärcentrum som slutfördes 2023.⁵⁹

Dessutom har arbetsgruppen följt upp händelser och uppdrag som påverkar möjligheten att etablera lärcentrum samt främjat kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan myndigheterna i frågor som rör lärcentrum.

Stöd till regionalt kompetensförsörjningsarbete

Ansvarig myndighet: Tillväxtverket.

Medverkande myndigheter: Arbetsförmedlingen, Myndigheten för yrkeshögskolan och Tillväxtverket.

Gruppen har tagit fram en promemoria som innehåller en översikt över befintliga forum där myndigheterna i MSV KLL möter regionalt utvecklingsansvariga. Promemorian innehåller också förslag på insatser från MSV KLL för att stötta regionalt kompetensförsörjningsarbete. Utifrån underlaget och styrgruppens diskussioner har en genomförandeplan tagits fram och beslutats av styrgruppen för MSV KLL.

Arbetet visar att regionalt utvecklingsansvariga är viktiga aktörer för MSV KLL. Det blir tydligt i samverkan genom bredden av olika insatser som görs och har gjorts för att säkerställa en god kontakt till den regionala nivån. I det fortsatta arbetet med att säkra en god kontakt och samarbete med regionala nivån finns lärdom att ta från tidigare arbeten, inspel i olika forum såväl som insikter från den genomförda kartläggningen.

Regionalt utvecklingsansvariga ingår redan idag i vissa arbetsgrupper. Gruppen för stöd till regionalt kompetensförsörjningsarbete har kommit fram till att MSV KLL bör se över regionernas representation i arbetsgrupperna, inte minst i samband med det nya arbetssättet som utvecklas för närvarande, och utveckla strukturer och arbetssätt för samverkan med regionalt utvecklingsansvariga i arbetsgrupper. Regionerna har tidigare gett inspel kring vilka områden som är av speciellt intresse för dem. Regional kontakt, som är ett forum för de regionala utvecklingsdirektörerna, har framfört att regionerna vill bidra inom MSV KLL i konkreta sammanhang, exempelvis i olika arbetsgrupper.

Fokusgruppen för kompetensförsörjning i Regional kontakt, som består av fem regionala utvecklingsdirektörer, är en viktig grupp för övergripande och strategiska diskussioner kring samarbetet mellan MSV och regionerna. Forumet skapar en god möjlighet för MSV att fånga upp inspel och impulser från regionerna till exempel kring möjliga behov av nya arbetsområden. Forumet där fokusgruppen och MSV möts bör fortsatt utvecklas och föras med en tydlig och hållbar struktur.

Arbetet visar också att strategiska samtal om arbetet med att ge stöd till det regionala kompetensförsörjningsarbetet är viktigt, liksom omvärldsbevakning. MSV KLL ska också

⁵⁹ ESF-projekt för utveckling av lärcentrum – Myndigheten för yrkeshögskolan.

göra en översyn över hur det regionala perspektivet säkerställs i rapporteringar i olika former samt i administrativa verktyg och mallar.

Administrativ samordning av myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande

Ansvarig myndighet: Myndigheten för yrkeshögskolan.

Medverkande myndigheter: Arbetsförmedlingen, Myndigheten för yrkeshögskolan och Vinnova.

Myndigheten för yrkeshögskolan har haft i uppdrag att svara för administrativ samordning av myndighetssamverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning. En slutsats av föregående regeringsuppdrag riktat till MSV KLL var att samverkan förutsätter en samordnande funktion för att stärka det operativa arbete som sker i myndighetssamverkans arbetsgrupper, så att samverkan bidrar till en fungerande kompetensförsörjning.⁶⁰ Under 2024 har ytterligare arbete gjorts för att stärka den administrativa samordningen av samverkan med stöd av ett sekretariat.

Samordningen innefattar såväl löpande administration där myndigheterna får beslutsunderlag och information i god tid, som att skapa goda förutsättningar för att samverkan ska bidra med konkreta resultat. En god administration behövs för att styrgrupp och gd-grupp ska få tydliga och strukturerade beslutsunderlag, för att välgrundade beslut ska kunna fattas, genomföras och följas upp.

Arbetet har förstärkts genom två förstudier som finansierats av ESF+ samt med inspel från arbetet inom projektet "Strengthening the Governance of the Swedish Skills System".

I juni 2023 skickade Myndigheten för yrkeshögskolan med stöd av övriga myndigheter i myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande (MSV KLL), in två ansökningar till ESF-rådet inom ramen för en utlysning i ESF+. Utlysningen hade fokus på förstudier för utvecklad samverkan mellan myndigheter och organisationer inom kompetensförsörjning och livslångt lärande samt social hållbarhet. Båda ansökningarna blev beviljade. Förstudierna genomfördes under perioden oktober 2023 till oktober 2024.

Fokus i förstudierna har varit att ta fram metoder, arbetssätt, mallar och riktlinjer som kan underlätta och utveckla arbetet i myndighetssamverkan. Detta så att arbetsgrupperna ska kunna arbeta effektivt och i den riktning som styrgrupp och gd-grupp för MSV KLL beslutat. Framtagandet av väldisponerade och tydliga mallar samt arbetsflöden har varit viktigt för att arbetsgrupperna ska kunna fokusera på genomförandet av aktiviteter som ger resultat, och att administrativa uppgifter som planering och rapportering av insatser fungerar enkelt och så tidseffektivt som möjligt.

Därtill har riktlinjer och vägledning till ingående myndigheter tagits fram, med särskild fokus på hur information som produceras i samverkan bör hanteras och bevaras. Dessa är i enlighet med offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) samt arkivlagen (1990:782). Behovet av dessa stöd grundar sig i att samverkan mellan myndigheter innebär praktiska utmaningar eftersom det finns behov av att arbeta långsiktigt och kortsiktigt, stabilt och flexibelt, hållbart, rättssäkert och innovativt – samtidigt. Detta ställer krav på goda rutiner och följsamhet vad gäller informationshantering.

Med stöd av förstudierna har sekretariatet för MSV KLL även tagit fram arbetssätt och modeller för att främja utveckling och framdrift av myndighetssamverkans prioriterade

⁶⁰ Myndigheten för yrkeshögskolan (2023), *Återrapportering av regeringsuppdrag om administrativ samordning av myndighetssamverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning*. återrapportering-av-regeringsuppdrag-om-administrativ-samordning-av-myndighetssamverkan-for-en-val-fungerande-kompetensforsorjning.pdf.

samverkansområden och inriktningar. Till exempel bidrog sekretariatet med processtöd i arbetet med att ta fram förslag om ökat deltagande i STEM-utbildningar.

Förstudierna har bidragit till utvecklad och stärkt myndighetssamverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning. Förväntade effekter på längre sikt är följande:

- en effektiv samverkan mellan myndigheterna för en bättre kompetensförsörjning
- tydliga och transparenta rutiner och riktlinjer för det gemensamma arbetet
- framtagna underlag och styrande dokument som kan användas för fortsatt utveckling av samverkan
- möjlighet att snabbt leverera det som efterfrågas av MSV KLL med hjälp av en stabil samarbetsplattform.